

FYLKESMANNEN I ROGALAND
Postboks 59 Sentrum
4001 STAVANGER

Deres ref.:
Vår ref.: 20/6054-2
Saksbehandler: Hanne Skui
Dato: 21.04.2020

Lovfortolkning - Psykisk helsevernforskriften § 22 - Begrepet "akutte sinnslidelser"

Vi viser til henvendelse fra Fylkesmannen i Rogaland av 23. februar 2020 vedrørende [psykisk helsevernforskriften \(forskriften\) § 22 første ledd andre punktum](#). Bestemmelsen lyder: "*Depotinjeksjoner skal ikke gis ved behandling av akutte sinnslidelser.*" Fylkesmannen ber om avklaring av hvordan begrepet "akutte sinnslidelser" skal forstås.

I kjerneområdet for begrepet "alvorlige sinnslidelser", slik det er brukt i psykisk helsevernloven (phvl.) og forskriften, ligger psykosetilstandene. Det vises til Ot.prp. nr. 11 (1998-99) side 154. Begrepet "akutte sinnslidelser" er ikke nærmere definert. Begrepet sikter imidlertid vanligvis til et spekter av akutte og forbigående psykosetilstandene som er utløst av en skadelig påvirkning av hjernen, for eksempel på grunn av en alvorlig infeksjonssykdom, et rusmiddel eller alkoholabstinens, eller av sterke ytre påkjenninger. Dette er tilstander som gjerne oppstår plutselig og går raskt over når effekten av den skadelige påvirkningen avtar.

Det er vanskelig å gi et nærmere estimat for hvor lenge en psykosetilstand må vare før den ikke lenger kan anses som akutt. Vi vil imidlertid påpeke at pasienter som hovedregel skal observeres og forsøkes hjulpet i minst fem døgn fra etablering av tvungent psykisk helsevern etter phvl. § 3-3 (observasjonstid etter phvl. § 3-2 regnes ikke med, se kommentarene til phvl. § 4-4 femte ledd i [rundskrivet til psykisk helsevernloven](#)), før det ev. fattes vedtak om behandling med legemidler uten eget samtykke, jf. [phvl. § 4-4 femte ledd](#). I denne tiden skal man gjøre observasjoner og utredninger for å vurdere om det foreligger en forbigående psykosetilstand eller en psykoselidelse. En del akutte tilstander vil også vedvare ut over observasjonstiden.

Det vises ellers til omtaler av ulike akutte sinnslidelser i blant annet [Nasjonal faglig retningslinje for utredning, behandling og oppfølging av psykoselidelser](#) og www.felleskatalogen.no.

Der det er foretatt en utredning og hvor man har vurdert at det foreligger en psykoselidelse, er det ikke snakk om en akutt sinnslidelse hvis det oppstår en akutt psykoseepisode. I kommentarene til § 22 første ledd andre punktum i [rundskrivet til psykisk helsevernforskriften](#) står det følgende: "*En lidelse med hyppig tilbakefall vil normalt ikke regnes som en akutt sinnslidelse etter forskriften*". Dette innebærer at tradisjonelle funksjonelle psykoser som schizofreni og psykoser utløst av maniske-depressiv sinnslidelser ikke omfattes.

HelseDirektoratet

Avdeling helserett og bioteknologi
Hanne Skui, tlf.:

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20
Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Vennlig hilsen

Vårin Hellevik e.f.
seniorrådgiver

Hanne Skui
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk